

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:390

av **Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (båda S)**

Justering av 183-dagarsregeln

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att justera 183-dagarsregeln för sjömän och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Så som den så kallade 183-dagarsregeln för sjömän är utformad i dag motverkar den att rederier anställer svensk arbetskraft. Denna regel bör därför ändras och utökas. Om så sker kommer förutsättningarna för att svenskkontrollerade fartyg kan anställa svensk personal och kunna erbjuda morgondagens sjömän sina första jobb att öka. En smärre justering av 183-dagarsregeln ger därför positiv effekt på svensk arbetsmarknad och ekonomi såväl på kort som på lång sikt.

För att kunna avgöra vilken sorts beskattning en sjömans inkomst skall bli föremål för måste man först se till en rad olika omständigheter i det enskilda fallet. De faktorer som är av betydelse i denna bedömning är i vilken fart fartyget seglar, fartygets och arbetsgivarens nationalitet samt vilket land som är den aktuella sjömannens bosättningsland.

Man kan kategorisera sjömän med svensk relation enligt följande: Sjömän bosatta i Sverige med tjänstgöring på svenskt fartyg, sjömän bosatta i Sverige med tjänstgöring på utländskt flaggat fartyg där arbetsgivaren är hemmahörande inom EES, sjömän bosatta i Sverige som är verksamma på utländskt fartyg med utländsk arbetsgivare som inte är hemmahörande inom EES samt utomlands bosatta sjömän som tjänstgör på svenskt fartyg.

För den första kategorin av sjömän, de som är bosatta i Sverige och arbetar på ett svenskt fartyg, innehåller svensk skattelagstiftning regler som medger en viss skattelättnad.

För den andra kategorin, sjömän som är bosatta i Sverige men arbetar ombord på ett utländskt flaggat fartyg och arbetsgivaren är hemmahörande inom EES, finns det en bestämmelse som under vissa förutsättningar medför skattefrihet för den skattskyldige. För den s.k. 183-dagarsregelns tillämplighet krävs det emellertid en tjänstgöring utanför

Sveriges gränser på minst 183 dagar under en tolv månadersperiod. Regeln avser enbart sjömän som tjänstgör ombord på fartyg som huvudsakligen seglar i oceanfart. Skatteverket anser villkoret oceanfart uppfyllt om ett fartyg vistas i oceanfart 75 procent av tiden under ett kalenderår. Problemet med denna definition är att den riktar in sig på var fartyget vistas, inte på besättningen.

Så som 183-dagarsregeln är utformad i dag ställer den till problem. Det är flera rederier som har uttryckt att de i större utsträckning skulle anställa svensk besättning på sina utländskt flaggade fartyg om 183-dagarsregeln ändrades från att enbart gälla för fartyg som går i oceanfart till fartyg som går i fjärrfart. Fler sjömän skulle då kunna bli föremål för regeln varvid konkurrenssituationen skulle förbättras till svenska sjömäns förmån. Situationen skulle då likna den som finns i många konkurrerande länder. Med den nuvarande definitionen är kostnaderna för att anställa svenska sjömän för stora och osäkerheten för svenska sjömän för stor.

Tillämpningsområdet för 183-dagarsregeln för sjömän anställda på flertalet fartygstyper bör utvidgas samtidigt som ansvaret för socialförsäkringar, pensioner m.m. helt lyfts över på parterna. En sådan förändring skulle kunna göras genom att i 3 kap. 12 § inkomstskattelagen ändra ordet ”oceanfart” till ”fjärrfart” så som begreppet definieras i 64 kap. 6 §.

En sådan ändring skulle medföra uppskattningsvis 800 nya jobb för svenska ungdomar, företrädesvis med juniorbefälsbehörighet. Ärendet har diskuterats under många år och särskild skrivelse från sjöarbetsmarknadens parter ligger sedan 2012 och 2014 hos Finansdepartementet för beredning. Det är nödvändigt att regeringen aktivt arbetar vidare med förslaget för att sjöfarten ska kunna bli mer attraktiv som alternativ till landtransporter.

Suzanne Svensson (S)

Peter Jeppsson (S)